

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-2-285 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-52/1319-470
Karar Tarihi : 13.10.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Reşit GÜRPINAR,
Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER : Ayşe Özlem UZUN, Mücteba ALTUN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Denk Mühendislik ve Müteahhitlik Ticaret Ltd. Şti.
Güzelbahçe sok. Özlem Apt. No:17/13 Nişantaşı/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : - Feniş Teknik ve Sistem Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Beylikbağı Mevkii İstanbul Cad. No: 21 41400 Gebze/Kocaeli

E. DOSYA KONUSU: Feniş Teknik ve Sistem Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Denk Mühendislik ve Müteahhitlik Ticaret Ltd. Şti.'ye mal vermeyi reddettiği iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- Denk Mühendislik ve Müteahhitlik Tic. ve Ltd. Şti.'nin (Denk Mühendislik) 2005 yılından itibaren Feniş Teknik ve Sistem Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Feniş Teknik)'in yetkili satıcısı olduğu,

- Feniş Teknik tarafından 27.12.2010 tarihinde Denk Mühendislik'e gönderilen yazı ile söz konusu tarih ertesinde Denk Mühendislik'e doğrudan mal verilmeyeceği ve başvuru sahibinin Feniş Teknik'in ana dağıtıcısı olarak faaliyet gösteren Serkon Ltd. Şti., Satek Ltd. Şti. ve Setes Ltd. Şti.'den mal alabileceğinin bildirildiği, aynı yazıda; istenilmesi durumunda Feniş Teknik tarafından bayilere liste fiyatları üzerinden %18 iskonto ile mal verileceği, ana dağıtıcıların ise bayilere %30 oranında iskonto yapabileceklerinin belirtildiği,

- Denk Mühendislik tarafından 21.01.2011 tarihinde Feniş Teknik'e gönderilen cevap yazısında ise Feniş Teknik tarafından uygulanmaya başlanan yeni dağıtım sisteminin kabul edilmediği, söz konusu sistemin 2005 yılından itibaren her yıl yenilenen yetkili satıcılık sözleşmesinin tek taraflı fesih niteliği taşıdığı ve Denk Mühendislik'in de ana dağıtıcılar ile aynı fiyattan mal almayı talep ettiği ya da ana dağıtıcı olarak faaliyet göstermek istediğinin bildirildiği,

- Feniş Teknik'in mal vermeyi reddetmek suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 10.06.2011 tarih ve 4383 sayı ile intikal eden başvuru üzerine düzenlenen 30.06.2011 tarih ve 2011-2-285/İİ-11-373.ESO sayılı İlk İnceleme Raporu, 06.07.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 11-41/886-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

11-52/1319-470

İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 03.10.2011 tarih ve 2011-2-285/ÖA-11-345.AOU sayılı Öneri Raporu, 10.10.2011 tarih ve REK.0.16.00.00-110.02.02/582 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

- 50 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Feniş Teknik hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

"Alurad" markasıyla alüminyum radyatör alanında, "Solartek" markasıyla güneş enerji kollektör sistemleri alanında üretici olarak faaliyet gösteren Feniş Teknik, söz konusu ürünlerin yurt içi ve dışında pazarlaması ve inşaat işleri konularında faaliyet gösteren Feniş Grubu'nun bir parçasıdır. Denk Mühendislik¹ ise alüminyum radyatör alanında 14 yıldır Feniş Teknik'in bayisi olarak faaliyet göstermektedir.

I.1. İlgili Pazar

- 60 **I.1.1. İlgili Ürün Pazarı**

Yapılan başvuruda, Feniş Teknik'in vermeyi reddettiği malın alüminyum radyatör olduğu belirtilmiştir. Radyatörler, üretiminde kullanılan maddeye bağlı olarak çelik panel, alüminyum ve döküm radyatör olmak üzere üçe ayrılabilir. ² Ancak söz konusu ürünlerin kullanım amacı dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı en geniş şekilde "ısıtma cihazları pazarı" içinde yer alan "radyatör pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

- 70 İlgili ürün pazarında üretimi ve satışı gerçekleştirilen ürünler bakımından ülkenin herhangi bir bölgesinde rekabet koşullarının diğer bölgelerden farklılık göstermesini gerektiren hususların mevcut olmaması nedeniyle dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Değerlendirme

Şikâyet konusu, Feniş Teknik'in Denk Mühendislik'e mal vermeyi reddetmesini içermektedir. Mal vermeyi reddetme eylemi 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında ele alınmakta olup, dosya konusu iddiaların Kanun çerçevesinde bir ihlal teşkil edebilmesi için, Feniş Teknik'in hâkim durumda olması ön şartıyla birlikte aşağıda sıralanan kriterlerin gerçekleşmiş olması aranmaktadır³:

- i) Sözleşme konusu mal veya hakkın vazgeçilmez nitelikte olması,
- ii) Red eyleminin ikincil piyasadaki rekabeti ortadan kaldırması,
- iii) Eylem için objektif bir gerekçenin olmaması.

- 80 Dosya mevcudundan, Denk Mühendislik'in bayii olduğu ilk yıllarda, Feniş Teknik'in radyatör pazarındaki payının %(. ....) civarında olduğu, günümüzde bu oran yaklaşık %(. ....) indiği anlaşılmıştır. Ayrıca, Feniş Teknik'in radyatör üreticiliği alanında rakipsiz olduğu dönemlerden bugüne 25'in üzerinde ürün sağlayan rakip teşebbüsün bulunduğu görülmüştür. Büyüklük sırasına göre bu teşebbüsler, Radyal, Efes, Carisa, DG Vizyon, Raysaş, Alüratör (şimdiki adıyla Özeren), Emko, Ezinç,

¹ Denk Mühendislik'ten 14.9.2011 tarih ve 5390 sayılı yazıyla talep edilen bilgilere yönelik cevap yazısı 26.9.2011 tarih ve 6726 sayılı yazıyla Kurum kayıtlarına girmiştir.

² 20.9.2007 tarih ve 07-76/904-343 tarihli Rekabet Kurulu kararı.

³ Rekabet Kurulununun 8.4.2010 tarih ve 10-29/446-169 sayılı, 07.10.2010 tarih ve 10-63/1318-495 sayılı, 16.09.2010 tarih ve 10-59/1223-465 sayılı, 2.9.2010 tarih ve 10-57/1154-438 sayılı, 6.5.2010 tarih ve 10-34/541-193 sayılı kararlarında da ilgili kriterler bakımından değerlendirmeler yapılmıştır.

11-52/1319-470

Sanica, Daiva, Alter, Yağmur Teknik, Radiaterm'dir. Radyal'ın pazar payının %(. ....), Efes'in payının %(. ....) olduğu tahmin edilmektedir.

90 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin birinci fıkrasına göre, "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır". Kanun'da hâkim durum, "Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" şeklinde tanımlanmaktadır. Hâkim durum tespiti için pazar payı oranı, pazar payının sürekliliği, pazara giriş çıkış engellerinin olup olmadığı, potansiyel rekabet koşulları gibi kriterler dikkate alınmaktadır. Rekabet hukuku uygulamalarında genellikle %40'ın üzerindeki pazar paylarının hâkim duruma işaret edebileceğine vurgu yapılmakta ve bu tür durumlarda ilgili teşebbüsün ve pazarın yapısının daha ayrıntılı biçimde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir.

100 Radyatör pazarında ise çok sayıda oyuncunun bulunduğu dikkate alınarak, pazara girişte önemli bir engelin bulunmadığı kanaatine varılmıştır. Bu oyunculardan Radyal'ın büyük projelere girecek güçte ve pazar payının %(. ....) civarında olduğu belirtilmektedir. Hakim durum değerlendirmelerinde dikkate alınan önemli bir kriter de sahip olunan pazar payının uzun bir dönem boyunca muhafaza edilebilmesidir. Ancak dosya konusu olayda, Feniş Teknik'in pazar payının giderek azaldığı, çok sayıda rakip firmanın pazara girdiği hususları da dikkate alındığında, anılan şirketin radyatör pazarında fiyat ve arz miktarını rakiplerinden bağımsız olarak tek başına belirleyebilme gücüne sahip olmadığı, dolayısıyla hâkim durumda bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır. Hâkim durum tespitine ulaşılamaması sebebiyle mal vermenin reddine yönelik diğer kriterlerin varlığına ilişkin değerlendirme yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.